

การศึกษาการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ยา เพื่อการสื่อสารสำหรับผู้ที่มีสายตาเลือนราง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ยา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ยา ที่สามารถสื่อความหมายที่ชัดเจนแก่ผู้บกพร่องทางสายตาที่มีสายตาเลือนราง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสายตาเลือนราง จำนวน 20 คน ของโรงเรียนสอนคนบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา พ.ศ. 2550-2551 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และสรุปผลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้บกพร่องทางสายตาส่วนใหญ่เป็นชาย อายุ 15 ปี มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บกพร่องทางสายตาตั้งแต่กำเนิด มีพฤติกรรมการเป็นผู้ซื้อยามาใช้บริโภคเอง โดยซื้อจากร้านขายยา และการสัมผัส คู่มือ คมกลื่น อ่านฉลากเวลาใช้ ผู้บกพร่องทางสายตาสามารถอ่าน รับรู้ และเข้าใจในฉลากยาที่ออกแบบได้ร้อยละ 90 และสามารถหยิบใช้ยาได้อย่างถูกต้อง แบบฉลากตัวอย่างที่ 4 มีความชัดเจน สามารถอ่านได้ดีที่สุด แนวทางการออกแบบควรมีฉลากตัวอักษร มีขนาดใหญ่ขึ้น แบบฉลากตัวอย่างที่ 5 ให้ความรู้ถึงถึงการใช้ และจดจำยาได้ดีที่สุด แนวทางการออกแบบควรมีสีและสัญลักษณ์ให้ชัดเจน

The study of designing for communication of medicine package label for low vision persons aimed to examine behaviors and side effects from the medication usage which were collected as data to design medication package label easily accessible for low vision people. The tool was questionnaires. The samples were 20 students, between post-primary school and post-secondary school (grade 4 - 12) who have low vision, in the Northern School for the Blind under Her Majesty Queen Sirikit patronage, in Chiang Mai, in academic years 2007-2008. Data were analysed by percentage and descriptive approach.

The findings showed that the majority of low vision samples were male, 15 year old in primary school grade 6, who have low vision ever since they was born. They appeared to take medication from pharmacy by themselves, by touching the package, notice color, smell, and read label. It was found that the low vision people were able to read, perceive, and understand the designed medication label at percentage of 90, and they were also able to pick and take the medication correctly. Label sampled number 4 was clear and most readable. Suggestion on the design is that letters on the label should be larger. Label sampled number 5 gave a sense of best using and remembering medication. Suggestion on the design was the label must be clear colors and symbols.